



Inkomstskillnader diskuteras flitigt i parrelationer men få pratar om skillnader i pension

En övervägande majoritet av de som lever i en parrelation uppger att de har olika mycket i lön. De allra flesta är ekonomiskt sammanflätade i vardagen men bara 1 av 3 har diskuterat storleken på sina respektive pensioner. Än färre, knappt var femte, har jämfört sin pension med partners via Min Pension. Det visar en ny undersökning som AMF gjort i samarbete med Demoskop.

Att lön, arbetstid och tjänstepension bestämmer storleken på pensionen vet de flesta. Men hur ekonomin kommer att bli på äldre dagar verkar inte vara något som man diskuterar med sin partner. I en ny undersökning från AMF uppgav cirka 8 av 10 (78 procent) av de som är gifta eller sambo att de har något större eller mycket större inkomstskillnad än sin partner. Men bara en tredjedel av paren har diskuterat hur mycket de kommer få i pension i jämfört med varandra. Och ännu färre – knappt 1 av 5 (19 procent) – har jämfört sina pensioner på Min Pension. Medvetenheten om att inkomstskillnader faktiskt finns i relationen är betydligt större, drygt 2 av 3 av de som är gifta eller sambo och har inkomstskillnader har diskuterat detta. Om inkomstskillnaderna är stora ökar sannolikheten för att man har en helt gemensam ekonomi där man delar lika på både inkomster och utgifter.

- Gemensamt liv innebär oftast gemensam ekonomi. Man hittar ett sätt att dela, aningen "fifty-fifty" eller så bidrar man efter sin förmåga. Men inkomstskillnaderna påverkar inte bara hushållskassan utan även pensionen. Många verkar missa att pensionen faktiskt är individuell. Även om det går att kompensera sin partner ekonomiskt till viss del går det inte att ta igen ett helt yrkesliv i efterhand, säger Dan Adolphson, trygghetsekonom på AMF.

På frågan *varför man inte* diskuterat inkomstskillnaderna med sin partner svarar majoriteten (54 procent) att det fungerar bra ändå och 3 av 10 att det inte är en viktig fråga/inte blir av. Få (6 procent) tycker att det är känsligt av prata med sin partner om inkomstskillnader även om siffran är något högre bland kvinnor (10 procent). De som är gifta/registrerad partner är mer benägna att prata om pensionens storlek än de som lever i en relation men inte utbytt ringar. Detsamma gäller även de som tjänar mer och de som är äldre. Frågan att diskutera inkomstskillnader och påverkan på pensionen blir mer angelägen om man har barn. Med stigande ålder ökar intresset för pensionen och sannolikheten för att man pratar om den med sin partner. Däremot finns det ingen koppling mellan stora inkomstskillnader mellan parterna och att det skulle göra att man pratar mer om pensionen.

- Allt fler hittar till Min Pension för att få uppgift om sin pension. Men det är ovanligt att man lyfter blicken och jämför den egna pensionen med sin partners pension. Genom att gå in på Min Pension tillsammans kan man på bara några minuter skaffa sig en gemensam överblick. Om det är stor skillnad så tror jag att man vill göra något åt det, säger Dan Adolphson.

Undersökningen genomfördes februari – mars 2017 i DemoskopPanelen via Demoskop (telefonrekryterad panel baserad på ett slumpmässigt urval med intervjuer via Internet). Av de 6843 personer som är med i årets DemoskopPanel svarade 5916 (deltagarfrekvens om 86 procent) varav 2860 personer var i målgruppen 25-55 år och 1995 var gifta, registrerad partner eller sambo.

För mer information, kontakta:

Dan Adolphson, trygghetsekonom AMF: 070-249 31 54, dan.adolphson@amf.se
Johanna Sarfati, Kommunikation AMF: 070-649 84 47, johanna.sarfati@amf.se



Visste du att:

- Enligt SCB har kvinnor, när alla löner är uppräknade till heltid, 87 procent av mäns lön. Den största anledningen till att det ser ut så är att kvinnor och män finns i olika yrken och att mansdominerade yrken tenderar att betalas högre än kvinnodominerade yrken. Om man tar hänsyn till att kvinnor och män väljer olika jobb, har olika utbildning m.m. (standardvägning) går det att få fram skillnader som inte går att förklara med hjälp av statistiken och då har kvinnor, enligt SCB, 94 procent av mäns lön.
- Kvinnor tar ut 74 procent av alla föräldrapenningdagar och 62 procent av all tillfällig föräldrapenning enligt statistik från Försäkringskassan 2015. Kvinnor arbetar mindre, har lägre löner och tar större ansvar för barn och hem. Allt detta sammantaget påverkar pensionen.
- Kvinnor har drygt 70 procent av männens pension. Den totala medelpensionen för kvinnor 2017 är 15 605 kronor per månad och 21 310 kronor per månad för män enligt Pensionsmyndigheten (avser allmän pension, bostadstillägg, tjänstepension och privat sparande).*
- Endast 10 018 st överförde sin premiepensionsrätt till sin make/maka/registrerade partner under 2016 (motsvarar en halv procent av antalet möjliga pensionssparare som kan föra över premiepensionen till sin partner).
- Bara en av tio män (12 procent) och en av tjugo kvinnor (5 procent) som lever i en parrelation sparar privat till sin partner. Det är betydligt vanligare att spara privat åt barn och barnbarn (41 procent av kvinnorna och 38 procent av männen) visar en undersökning via Norstat genomförd på uppdrag av AMF 2015.**
- Under 2015 upplöstes 24 900 äktenskap genom skilsmässa enligt SCB. Varje år skiljer sig runt 4 000 personer över 60 år. Allmän pension och tjänstepension delas inte vid en skilsmässa.

Tips för en mer jämställd pension:

1. **Verka för att båda får ett bra yrkesliv**
Under yrkeslivet bör man i möjligaste mån söka sig till anställningar som erbjuder heltid med kollektivavtal. Då får du tjänstepension och en större inbetalning till pensionen. Långa perioder med deltidsarbete påverkar pensionen negativt.
2. **Dela på föräldradighet och VAB**
Själva VAB-dagarna gör kanske inte så stor skillnad idag men kan påverka den framtida löneutvecklingen.
3. **Jämför era pensioner**
Gå in på minpension.se tillsammans för att se om det är stora skillnader mellan er.
4. **Kompensera den som tjänar mindre**
Den med högre inkomst kan till exempel amortera mer på bolånen. Den som är gift eller registrerad partner kan kompensera sin äkta hälft genom att föra över sin premiepensionsrätt (via Pensionsmyndigheten). Man kan även spara åt sin partner privat i dennes namn genom t.ex. ett investeringssparkonto. I det senare fallet gäller det att tänka på att skriva äktenskapsförord.

* Så blir pensionen 2017, Pensionsmyndigheten, dec 2016.

** Undersökning genomförd av Norstat på uppdrag av AMF, april/maj 2015.